

ROZHODNUTIE RADY 2009/1012/SZBP

z 22. decembra 2009

o podpore činností EÚ s cieľom presadzovať medzi tretími krajinami kontrolu vývozu zbraní a zásady a kritériá spoločnej pozície 2008/944 SZBP

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 26 ods. 2 a článok 31 ods. 1,

keďže:

- (1) Rada 26. júna 1997 prijala program EÚ pre zamedzenie nedovolenému obchodovaniu s konvenčnými zbraňami a boj proti nemu, a zaviazala tým EÚ a jej členské štáty prijať spoločné opatrenia s cieľom pomáhať iným krajinám v zamedzovaní nedovoleného obchodovania so zbraňami a boji proti nemu.
- (2) Dňa 8. decembra 2008 Rada prijala spoločnú pozíciu 2008/944/SZBP, ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu. V spoločnej pozícii sa stanovuje osem kritérií pre vývoz konvenčných zbraní⁽¹⁾, zavádza sa oznamovací a konzultačný mechanizmus pre zamietnutia a spoločná pozícia obsahuje transparentný postup zabezpečený uverejnením výročných správ EÚ o vývoze zbraní. Uvedená spoločná pozícia významne prispieva k harmonizácii vnútroštátnych politík kontroly vývozu zbraní a k jej zásadám a kritériám sa oficiálne prihlásilo viacero tretích krajín.
- (3) V článku 11 spoločnej pozície 2008/944/SZBP sa uvádza, že členské štáty vynaložia čo najväčšie úsilie, aby nabádali iné štáty, ktoré vyvážajú zbrane, k uplatňovaniu kritérií uvedenej spoločnej pozície.
- (4) Európska bezpečnostná stratégia, ktorú hlavy štátov a predsedovia vlád prijali 12. decembra 2003, uvádza päť hlavných výziev, ktorým musí EÚ čeliť v prostredí po skončení studenej vojny: terorizmus, šírenie zbraní hromadného ničenia, regionálne konflikty, zlyhanie štátu a organizovaná trestná činnosť. Následky nekontrolovaného obehu konvenčných zbraní sú rozhodujúce v štyroch z týchto piatich výziev. Nekontrolovaný presun zbraní prispieva k rastu terorizmu a organizovanej trestnej činnosti a je jednou z hlavných príčin vzniku a šírenia konfliktov, ako aj rozkladu štátnych štruktúr. Stratégia ďalej zdôrazňuje význam kontroly vývozu pre zastavenie šírenia.
- (5) Cieľom medzinárodného nástroja umožňujúceho štátom včas a spoľahlivo odhaľovať a sledovať nedovolené ručné a ľahké zbrane, ktorý Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov prijalo 8. decembra 2005, je doplniť existujúce dvojstranné, regionálne a medzinárodné dohody na prevenciu a odstraňovanie nedovoleného obchodovania s ručnými a ľahkými zbraňami a boj proti nemu vo všetkých jeho aspektoch a zvýšiť ich účinnosť.
- (6) V stratégii EÚ na boj proti nedovolenému hromadeniu ručných a ľahkých zbraní (RLZ) a ich munície a nedovolenému obchodovaniu s nimi, ktorú prijala Európska rada na svojom zasadnutí 15. a 16. decembra 2005, sa stanovuje, že EÚ by mala na regionálnej a medzinárodnej úrovni podporiť posilňovanie kontrol vývozu a presadzovanie kritérií Kódexu správania pri vývoze zbraní, ktorý neskôr nahradila spoločná pozícia 2008/944/SZBP, aj prostredníctvom pomoci tretím krajinám pri vypracovávaní vnútroštátnych právnych predpisov v tejto oblasti a prostredníctvom presadzovania opatrení na zvýšenie transparentnosti.
- (7) Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov 6. decembra 2006 prijalo s podporou všetkých členských štátov Európskej únie rezolúciu č. 61/89 s názvom „Na ceste k zmluve o obchode so zbraňami: stanovenie spoločných medzinárodných noriem pre dovoz, vývoz a presun konvenčných zbraní“. V decembri 2006 a v júni a decembri 2007 prijala Rada závery, v ktorých zdôraznila, že je dôležité, aby sa EÚ a členské štáty v rámci Organizácie Spojených národov aktívne zapojili do procesu na stanovenie spoločných medzinárodných noriem pre dovoz, vývoz a presun konvenčných zbraní a spolupracovali v jeho rámci s inými štátmi a regionálnymi organizáciami, a že stanovenie týchto noriem významne prispieje k riešeniu otázky nežiaduceho a nezodpovedného šírenia konvenčných zbraní, ktoré ohrozuje mier, bezpečnosť, rozvoj a úplné dodržiavanie ľudských práv.
- (8) Rada 17. marca 2008 prijala jednotnú akciu 2008/230/SZBP na podporu činností EÚ s cieľom presadzovať medzi tretími krajinami zásady a kritériá Kódexu správania EÚ pri vývoze zbraní a kontrolu ich vývozu⁽²⁾; posledná činnosť v rámci tejto jednotnej akcie sa uskutočnila 27. a 28. októbra 2009,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 335, 13.12.2008, s. 99.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 75, 18.3.2008, s. 81.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Na účely praktického vykonávania:

- európskej bezpečnostnej stratégie,
- stratégie EÚ na boj proti nedovolenému hromadeniu ručných a ľahkých zbraní a ich munície a nedovolenému obchodovaniu s nimi,
- článku 11 spoločnej pozície 2008/944/SZBP,
- programu EÚ pre zamedzenie nedovolenému obchodovaniu s konvenčnými zbraňami a boj proti nemu,
- medzinárodného nástroja umožňujúceho štátom včas a spoľahlivo odhaľovať a sledovať nedovolené ručné a ľahké zbrane a
- záverov Rady o medzinárodnej zmluve o obchode so zbraňami

Európska únia podporí činnosti na dosiahnutie týchto cieľov:

- a) presadzovať medzi tretími krajinami kritériá a zásady spoločnej pozície 2008/944/SZBP;
- b) pomáhať tretím krajinám pri vypracovávaní a vykonávaní právnych predpisov na zabezpečenie účinnej kontroly vývozu zbraní;
- c) pomáhať tretím krajinám pri odbornej príprave úradníkov zodpovedných za vydávanie povolení na vývoz, aby sa zabezpečilo primerané vykonávanie a presadzovanie kontroly vývozu zbraní;
- d) pomáhať tretím krajinám a regiónom pri vypracovávaní národných a regionálnych správ o vývozech zbraní a pri presadzovaní iných foriem dohľadu s cieľom presadzovať transparentnosť vývozu zbraní a kontrolu zodpovednosti zaň;
- e) vyzývať tretie krajiny, aby podporili proces Organizácie Spojených národov, ktorého cieľom je prijatie právne záväznej medzinárodnej zmluvy stanovujúcej spoločné normy pre celosvetový obchod s konvenčnými zbraňami, a pomáhať pri zabezpečení toho, aby tieto krajiny boli schopné dodržiavať takéto spoločné normy.

2. Opis projektov uvedených v odseku 1 k podpore cieľov sa uvádza v prílohe.

Článok 2

1. Za vykonávanie tohto rozhodnutia zodpovedá vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (VP).

2. Technické vykonávanie projektov uvedených v článku 1 ods. 2 uskutočňuje tento vykonávací subjekt:

Nemecký federálny úrad pre hospodárstvo a kontrolu vývozu – BAFA.

3. Vykonávací subjekt svoje úlohy vykonáva pod vedením VP. Na tieto účely VP uzavrie s vykonávacím orgánom potrebné dojednania.

Článok 3

1. Referenčná suma na vykonávanie projektov uvedených v článku 1 ods. 2 je 787 000 EUR.

2. Výdavky financované zo sumy stanovenej v odseku 1 sa spravujú v súlade s postupmi a predpismi platnými pre rozpočet Únie.

3. Komisia dohliada na riadne vykonávanie príspevku EÚ uvedeného v odseku 1 tohto článku. Na tento účel uzavrie s vykonávacím subjektom uvedeným v článku 2 ods. 2 dohodu o financovaní. V dohode o financovaní sa stanoví, že vykonávací subjekt má zabezpečiť zviditeľnenie príspevku EÚ zodpovedajúce jeho výške.

4. Komisia vyvinie úsilie, aby sa dohoda o financovaní uvedená v odseku 3 uzavrela čo najskôr po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia. Informuje Radu o všetkých ťažkostiach, ktoré sa počas tohto procesu vyskytnú, ako aj o dátume uzavretia dohody.

Článok 4

1. Vedúci misii EÚ v každej z prijímajúcich krajín pripraví po skončení posledného pracovného seminára a poslednej výmeny pracovníkov uskutočnenej na základe tohto rozhodnutia vecné správy o pokroku, ktorý dosiahla každá z prijímajúcich krajín.

2. VP podáva Rade správu o vykonávaní tohto rozhodnutia na základe pravidelných správ, ktoré pripraví vykonávací subjekt uvedený v článku 2 ods. 2 a vedúci misii EÚ uvedení v odseku 1 tohto článku. Tieto správy tvoria základ pre hodnotenie, ktoré vykoná Rada. Komisia poskytne informácie o finančnom vykonávaní projektov uvedených v článku 3 ods. 3.

Článok 5

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

Stráca účinnosť 24 mesiacov odo dňa uzavretia dohody o financovaní uvedenej v článku 3 ods. 3 alebo 6 mesiacov odo dňa jeho prijatia, ak sa v tomto období neuzavrie žiadna dohoda o financovaní.

Článok 6

Toto rozhodnutie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli 22. decembra 2009

Za Radu
predseda
A. CARLGREN

PRÍLOHA

Podpora činností EÚ s cieľom presadzovať medzi tretími krajinami kontrolu vývozu zbraní a zásady a kritériá spoločnej pozície 2008/944/SZBP**I. Ciele**

Celkové ciele tohto rozhodnutia sú:

- a) presadzovať medzi tretími krajinami kritériá a zásady spoločnej pozície 2008/944/SZBP;
- b) pomáhať tretím krajinám pri vypracovávaní a vykonávaní právnych predpisov na zabezpečenie účinnej kontroly vývozu zbraní;
- c) pomáhať krajinám pri odbornej príprave úradníkov zodpovedných za vydávanie povolení na vývoz, aby sa zabezpečilo primerané vykonávanie a presadzovanie kontrol vývozu zbraní;
- d) pomáhať krajinám a regiónom pri vypracovávaní národných a regionálnych správ o vývozech zbraní a pri presadzovaní iných foriem dohľadu s cieľom presadzovať transparentnosť vývozu zbraní a kontrolu zodpovednosti zaň;
- e) vyzývať tretie krajiny, aby podporili proces Organizácie Spojených národov, ktorého cieľom je prijatie právne záväznej medzinárodnej zmluvy stanovujúcej spoločné normy pre celosvetový obchod s konvenčnými zbraňami, a pomáhať pri zabezpečení toho, aby tieto krajiny boli schopné dodržiavať takéto spoločné normy.

II. Projekty

Účel:

Poskytnúť technickú pomoc tretím krajinám, ktoré prejavia záujem a ktoré preukázali ochotu zlepšiť svoje normy a postupy v oblasti kontroly vývozu vojenskej technológie a vojenského materiálu, a zosúladiť ich normy a postupy s normami a postupmi, na ktorých sa dohodli a ktoré uplatňujú členské štáty Európskej únie a ktoré sú stanovené v spoločnej pozícii 2008/944/SZBP a v sprievodnej užívateľskej príručke.

Opisy a odhady nákladov:

- i) Pracovné semináre so skupinami krajín

Projekt bude mať formu piatich dvojdňových pracovných seminárov, na ktoré sa pozvú vládni a colní úradníci a úradníci zodpovední za vydávanie povolení na vývoz z vybranej skupiny krajín. Môžu sa na ne pozvať aj predstavitelia obranného priemyslu. Pracovné semináre sa môžu konať v prijímajúcej krajine alebo na inom mieste, ktoré určí VP. Odbornú prípravu v príslušných oblastiach poskytnú experti zo štátnej správy členských štátov EÚ, z krajín, ktoré sa pripojili k spoločnej pozícii 2008/944/SZBP, zo sekretariátu Rady EÚ a/alebo zo súkromného sektora (vrátane MVO).

- ii) Výmeny pracovníkov

Projekty budú mať formu najviac štyroch pracovných alebo študijných návštev s dĺžkou do 1 mesiaca zorganizovaných pre vládnych úradníkov a/alebo úradníkov zodpovedných za vydávanie povolení na vývoz z prijímajúcich kandidátskych krajín na vstup do EÚ na príslušných orgánoch členských štátov EÚ alebo najviac štyroch pracovných alebo študijných návštev s dĺžkou do 1 mesiaca zorganizovaných pre úradníkov a/alebo úradníkov zodpovedných za vydávanie povolení na vývoz z členských štátov EÚ na príslušných orgánoch prijímajúcich krajín⁽¹⁾.

III. Trvanie

Celková odhadovaná dĺžka vykonávania projektov bude 24 mesiacov.

IV. Prijemcovia

Prvý polrok 2010:

- i) Západobalkánske krajiny (Albánsko, Bosna a Hercegovina, Chorvátsko, Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko, Čierna Hora a Srbsko)
- ii) Severoafrické stredomorské partneri európskej susedskej politiky (Alžírsko, Egypt, Líbya, Maroko a Tunisko)

⁽¹⁾ Na návrh VP sa výber prijemcov výmeny zamestnancov dohodne v rámci príslušnej pracovnej skupiny Rady.

Druhý polrok 2010:

Východoeurópski a zakaukazskí partneri európskej susedskej politiky (Arménsko, Azerbajdžan, Bielorusko, Gruzínsko, Moldavsko a Ukrajina)

Prvý polrok 2011:

Západobalkánske krajiny (Albánsko, Bosna a Hercegovina, Chorvátsko, Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko, Čierna Hora a Srbsko)

Druhý polrok 2011:

Východoeurópski a zakaukazskí partneri európskej susedskej politiky (Arménsko, Azerbajdžan, Bielorusko, Gruzínsko, Moldavsko a Ukrajina)

Ak bude z dôvodu nepredvídateľných okolností potrebné zmeniť a doplniť zoznam prijímajúcich krajín alebo zmeniť načasovanie pracovných seminárov, môže o tom rozhodnúť pracovná skupina pre vývoz konvenčných zbraní (COARM) na návrh VP.

Ak by sa niektoré z uvedených krajín nechceli pracovného seminára zúčastniť, môžu sa vybrať ďalšie krajiny⁽¹⁾ z týchto ďalších partnerov európskej susedskej politiky: Izrael, Jordánsko, Libanon, palestínska samospráva a Sýria.

V. Hodnotenie vplyvu

Vplyv tohto rozhodnutia a jednotnej akcie 2008/230/SZBP by sa mal technicky zhodnotiť po skončení posledného pracovného seminára a poslednej výmeny pracovníkov uskutočnenej na základe tohto rozhodnutia. Stane sa tak formou vecných správ o prijatí príslušných právnych predpisov, vytvorení orgánov kontroly vývozu a zavedení účinných kontrol vývozu v prijímajúcich krajinách. Správy pripraví vedúci misii EÚ v každej z prijímajúcich krajín.

⁽¹⁾ Na návrh VP sa to dohodne v rámci príslušnej pracovnej skupiny Rady.